

Екологічне право

УДК 349.6:630

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20391284>

Особливості правового регулювання використання лісових ресурсів

Барабаш А. Г.,

канд. юрид. наук, доцент

доцент кафедри публічного та приватного права

Національного університету «Чернігівська політехніка», Україна,

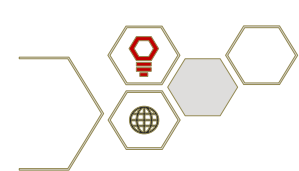
<https://orcid.org/0000-0002-5299-9149>

Прийнято: 11.05.2026 | Опубліковано: 26.05.2026

Анотація: У статті досліджуються теоретико-правові та нормативні засади регулювання використання лісових ресурсів в Україні. Метою статті є аналіз особливостей правового регулювання використання лісових ресурсів як механізму нормативного впливу. Методологічну основу дослідження становлять діалектичний, системно-структурний, порівняльно-правовий, функціональний методи, а також метод узагальнення.

Багаторівневий характер нормативного регулювання – від законів до підзаконних нормативно-правових актів – актуалізує питання співвідношення їх регулятивної ролі та структури механізму правового впливу у відповідній сфері. У роботі обґрунтовано публічно-правовий характер правового регулювання використання лісових ресурсів, зумовлений екологічною значущістю лісів та необхідністю забезпечення пріоритету публічних інтересів у процесі природокористування.

Визначено, що засади використання лісових ресурсів встановлюються на рівні закону відповідно до принципу верховенства закону та гарантують стабільність основних правил здійснення відповідної діяльності. Окремим

напрямом законодавчого регулювання визначено превентивний підхід, який проявляється у запровадженні процедур оцінювального та дозвільного характеру з метою запобігання негативному впливу на довкілля до початку провадження діяльності. Доведено комплексний характер правового регулювання використання лісових ресурсів, що передбачає взаємодію норм лісового, екологічного, цивільного, аграрного, водного законодавства та законодавства про тваринний світ. Після аналізу законодавчого рівня обґрунтовано значення підзаконного нормативного регулювання, в межах якого формується процедурний механізм реалізації права спеціального використання лісових ресурсів. Підзаконні акти забезпечують гнучкість і адаптивність правового регулювання, оперативне реагування на зміни у сфері природокористування, а також сприяють єдності правозастосування як умові однакового розуміння та реалізації правових норм на всій території держави.

Зроблено висновок про багаторівневий і функціонально диференційований характер системи правового регулювання використання лісових ресурсів.

Ключові слова: лісові ресурси, публічно-правове регулювання, засади використання лісових ресурсів, превентивний підхід до використання лісових ресурсів, комплексність правового регулювання, єдність правозастосування.

Features of the legal regulation of the use of forest resources

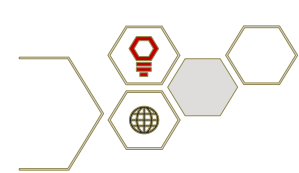
Alla Barabash,

PhD in Law, Associate Professor

Associate Professor of the Department of Public and Private Law

Chernihiv Polytechnic National University,

<https://orcid.org/0000-0002-5299-9149>

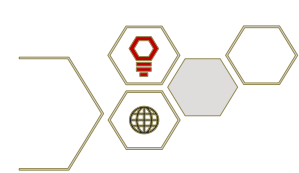
Abstract: The article examines the theoretical, legal, and regulatory foundations of forest resource use regulation in Ukraine. The purpose of the study is to analyze the features of legal regulation of forest resource use as an instrument of legal regulation. The methodological basis of the research includes dialectical, systemic-structural, comparative-legal, functional methods, as well as the method of generalization.

The multi-level nature of legal regulation – from laws to subordinate legislation – raises the issue of the correlation between their regulatory roles and the structure of the legal influence mechanism in this sphere. The study substantiates the public-law nature of forest resource use regulation, conditioned by the environmental significance of forests and the need to ensure the priority of public interests in environmental governance.

It is established that the principles of forest resource use are enshrined at the legislative level in accordance with the principle of the rule of law and ensure the stability of the fundamental rules governing relevant activities. A separate direction of legislative regulation is the preventive approach, expressed through the introduction of assessment and permitting procedures aimed at preventing negative environmental impacts prior to the commencement of activities.

The complex nature of forest resource use regulation is demonstrated, involving the interaction of forest, environmental, civil, agrarian, water, and wildlife legislation. At the legislative level, the importance of subordinate legislation is substantiated, as it establishes a procedural framework for exercising the right to special use of forest resources. Subordinate legislation ensures flexibility and adaptability of legal regulation, enables prompt responses to changes in environmental governance, and contributes to the unity of law enforcement as a condition for consistent interpretation and application of legal norms throughout the country.

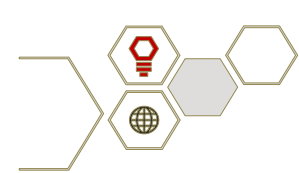
The study concludes that the legal regulation of forest resource use is characterized by a multi-level and functionally differentiated system.

Keywords: forest resources, public-law regulation, principles of forest resource use, preventive approach to forest resource use, complexity of legal regulation, unity of law enforcement.

Постановка проблеми. Використання лісових ресурсів в Україні здійснюється в умовах поєднання економічних, екологічних і соціальних інтересів. Вказане обумовлює підвищені вимоги до якості та узгодженості правового регулювання відповідних відносин. Саме правове наповнення інституту використання лісових ресурсів визначає ефективність державної політики в цій сфері, механізми захисту від незаконної заготівлі, а також правові гарантії для сталого природокористування. Водночас багаторівневий характер нормативного впливу - від законів до підзаконних нормативно-правових актів – породжує питання щодо оптимального співвідношення їх регулятивної ролі, меж правового впливу та структури механізму правового регулювання даної сфери правовідносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання правового регулювання використання та охорони лісів неодноразово ставали предметом наукових досліджень вітчизняних учених протягом останніх десятиліть. У науковій літературі вони розглядалися переважно в контексті загального правового режиму лісів як природного об'єкта, а також у межах досліджень проблем природокористування у цілому. Зокрема, комплексному аналізу правового регулювання лісів як об'єкта правовідносин присвячені праці Юшкевич Х.В., у яких досліджуються найбільш актуальні проблеми у сфері лісового господарства, повноваження органів, що здійснюють державне регулювання та управління у сфері лісових відносин [1, 2]; роботи Заверюхи М.М., у дисертації та монографії якої ґрунтовно проаналізовано правові засади використання й охорони лісів за нормами лісового та земельного законодавства України, а в окремих наукових статтях розкрито специфіку правових заходів, спрямованих на захист лісів і лісових ресурсів від пожеж,

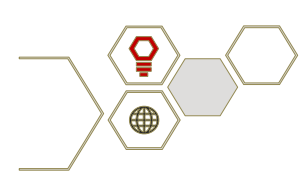

незаконних рубок та інших негативних впливів в умовах воєнного стану [3, 4, 5, 6].

Окремий науковий напрям становлять дослідження, присвячені правовому регулюванню природокористування та спеціального використання природних ресурсів, зокрема праці Комарницького В.М., у яких розкриваються організаційно-правові засади спеціального природокористування, а також монографічні дослідження Кобецької Н.Р., присвячені дозвільному та договірному регулюванню використання природних ресурсів в Україні [7, 8, 9].

У сучасних дослідженнях Ленгер Я.І. ліси розглядаються як комплексний об'єкт екологічного та кліматичного права; авторка обґрунтовує багатofункціональну роль лісів у забезпеченні екосистемної та кліматичної безпеки, аналізує міжнародні стандарти, право Європейського Союзу та перспективи гармонізації національного законодавства України у сфері охорони та сталого управління лісами [10]. Кравчук В.М., Спесівцев Д.С. та Старчук О.В. досліджують правову доктрину сталого розвитку лісів у контексті Європейського зеленого курсу, акцентуючи увагу на значенні європейських підходів до сталого лісокористування, цифровізації управління та адаптації лісового господарства до кліматичних змін [11, 12].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових публікацій дає підстави стверджувати, що у більшості досліджень об'єктом правового аналізу виступають ліси як цілісний природний комплекс або як елемент екологічної системи, тоді як лісові ресурси як самостійна категорія правового регулювання зазвичай розглядаються фрагментарно. При цьому ліс як об'єкт правового регулювання є ширшим, комплексним поняттям, що охоплює екологічні, земельні, кліматичні, рекреаційні та інші функції, тоді як лісові ресурси становлять специфічну складову лісу, пов'язану насамперед з можливістю їх господарського використання у межах установленого правового режиму. Така відмінність зумовлює необхідність

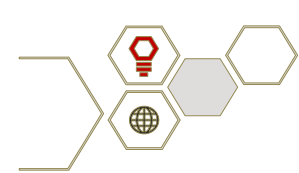
окремого дослідження правового регулювання саме використання лісових ресурсів, що дозволяє зосередити увагу на особливостях правових механізмів, принципів і обмежень, пов'язаних із їх використанням.

У зв'язку з цим питання особливостей правового регулювання використання лісових ресурсів потребує подальшого комплексного наукового осмислення, з урахуванням норм міжнародного та національного законодавства України.

З огляду на це, **метою статті** є аналіз особливостей правового регулювання використання лісових ресурсів як механізму нормативного впливу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Лісовий кодекс України розмежовує поняття лісу та лісових ресурсів, як екосистему та її складові. З визначення лісових ресурсів, наданого у ст. 6 Лісового кодексу слідує, що лісові ресурси поділяються на два види: а) «деревні, технічні, лікарські та інші продукти лісу» та б) «корисні властивості лісів (здатність лісів зменшувати негативні наслідки природних явищ, захищати ґрунти від ерозії, запобігати забрудненню навколишнього природного середовища та очищати його, сприяти регулюванню стоку води, оздоровленню населення та його естетичному вихованню тощо), що використовуються для задоволення суспільних потреб». Незважаючи на те, що Лісовий кодекс говорить про задоволення суспільних потреб лише за рахунок екологічних властивостей лісів, публічне значення має використання будь-яких продуктів лісу.

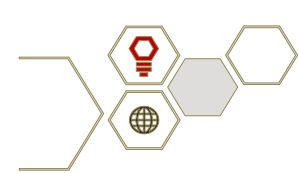
Публічно-правовий характер правового регулювання використання лісових ресурсів. Для публічно-правового регулювання суспільних відносин характерні такі риси: визначення особливої цінності об'єкта правового регулювання, активна роль держави як гаранта правомірності таких відносин, значна кількість імперативних норм. Вказані особливості присутні також у відносинах з приводу використання лісових ресурсів.

В законодавчих актах України неодноразово вказується на загальнонаціональне значення природних ресурсів та на важливість їх використання в інтересах суспільства. Так, відповідно до ст. 13 Конституції України, «земля, її надра та інші природні ресурси є об'єктами права власності Українського народу» [13]. Статтею 14 Конституції закріплено особливу охорону землі як основного національного багатства. Зазначене конституційне положення поширюється і на землі лісгосподарського призначення як складову земель України. Важливе значення має стаття 16 Конституції, яка визначає забезпечення екологічної безпеки та збереження природного середовища як обов'язок держави, таким чином формуючи конституційну вимогу охорони лісів. Відповідно до ст. 2 Лісового кодексу, лісові відносини здійснюються з урахуванням екологічних, економічних, соціальних та інших інтересів суспільства.

Згідно з положеннями Конвенції про охорону біологічного різноманіття від 05.06.1992 р. (ратифікована Законом від 29.11.1994 р.), лісові ресурси, як складова «біологічного різноманіття», охоплюються вимогою про їх «стале використання». Стале використання лісових ресурсів означає використання їх таким чином і такими темпами, які не приводять у довгостроковій перспективі до вичерпання лісових ресурсів, тим самим зберігаючи здатність задовольняти потреби теперішнього і майбутнього поколінь.

Засади використання лісових ресурсів встановлюються на рівні закону. Досліджуючи термін «засади», Бойчук Р.П. зазначає: «Слово «засада» в сучасній українській мові тлумачать як основа чогось; те головне, на чому ґрунтується, базується що-небудь; вихідне, головне положення, принцип; основа світогляду, правило поведінки; спосіб, метод здійснення чогось. Засада – це достатня і (або) необхідна умова для чого-небудь: буття, пізнання, думки, діяльності» [14, с. 21]. На наш погляд, категорія «засади» у правовій науці означає фундаментальні принципи або базові положення, що визначають

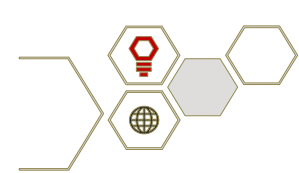
спрямованість і логіку правового регулювання відповідної сфери суспільних відносин.

У ст. 92 Конституції визначено перелік найбільш важливих суспільних відносин, які регулюються на законодавчому рівні. Стосовно лісових ресурсів, слід відзначити, що п. 5 ст. 92 вимагає виключно законодавчого регулювання засад використання природних ресурсів, а п. 7 ст. 92 – виключно законодавчого закріплення правового режиму власності.

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» визначає такі засади використання природних ресурсів, в тому числі лісових: пріоритетність вимог екологічної безпеки, раціональність, відтворення, платність, економічне стимулювання. Зазначені принципи нормативно закріплені насамперед у ст. 3 Закону, а їх економічний механізм деталізується у статтях 41 та 44. Отже, Закон «Про охорону навколишнього природного середовища», як рамковий акт екологічного законодавства, визначає загальні правові, економічні та організаційні засади охорони довкілля і забезпечує екологічну спрямованість галузевого природоресурсного регулювання в цілому.

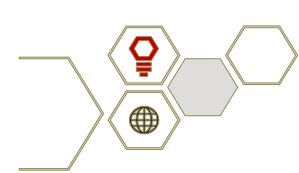
Лісовий кодекс як системоутворюючий кодифікований акт у сфері регулювання використання лісових ресурсів, визначає наступні базові положення цих правовідносин: об'єкт (поняття лісових ресурсів - ст. 6 ЛК), суб'єкти і форми користування лісовими ресурсами (ст. 16-18 ЛК), зміст прав і обов'язків лісокористувачів (ст. 19-20 ЛК), види користування лісовими ресурсами (67-73 ЛК), платність спеціального використання лісових ресурсів (ст. 77 ЛК).

Окремим напрямом законодавчого регулювання є превентивний підхід до використання лісових ресурсів. В сучасній юридичній науці поширена думка про те, що «право має загальнопревентивну дію, оскільки попереджає осіб про те, що приписи є обов'язковими та забезпечені примусовою силою держави або мають позитивні наслідки в разі правового стимулювання поведінки [15,

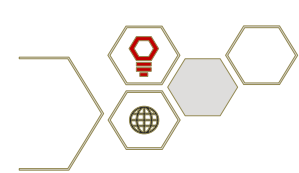
с. 44]. В цілому ми згодні з такою позицією. Превентивність є одним із основних принципів регулювання екологічних відносин. Запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища прямо вказаний у п. «в» ст. 3, а також впливає із пунктів «а» і «б» ст. 3, ст.ст. 50-53 Закону «Про охорону навколишнього природного середовища». Однак, превентивність в екологічному праві набуває ще й спеціального змісту та інституційного вираження. На відміну від загальної превентивної дії права, яка здебільшого реалізується через заборони та санкції, екологічне право передбачає обов'язок суб'єктів господарювання здійснювати комплекс активних дій, спрямованих на запобігання можливому негативному впливу на довкілля ще до початку провадження відповідної діяльності. Превентивний підхід тут реалізується не лише через утримання від протиправної поведінки, а й через необхідність проходження спеціальних процедур оцінювального та дозвільного характеру. Показовим прикладом є процедура оцінки впливу на довкілля, передбачена Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (частини 2-3 ст. 3 Закону), відповідно до якої визначені види планованої діяльності підлягають обов'язковій оцінці до прийняття рішення про їх провадження. Відповідно до ст. 9 Закону «Про оцінку впливу на довкілля», уповноважений територіальний орган або уповноважений центральний орган видає висновок з оцінки впливу на довкілля, в якому визначає допустимість чи недопустимість провадження планованої діяльності. Відсутність позитивного висновку з оцінки впливу на довкілля унеможливує прийняття рішення про провадження планованої діяльності, що фактично блокує введення об'єкта в експлуатацію. Таким чином, використання лісових ресурсів у сучасній моделі екологічного законодавства України підпорядковане логіці «запобігти, а не усувати», що відображає інтеграцію принципу превентивності в механізм прийняття управлінських рішень.

Комплексність правового регулювання використання лісових ресурсів.
До лісових ресурсів відносяться: прямі матеріальні блага – деревина, гриби,

ягоди, горіхи, березовий сік, лікарські рослини, живиця, дьоготь; матеріальні блага тваринного походження – мисливські звірі та птахи, продукти життєдіяльності диких тварин; нематеріальні блага господарського характеру – запобігання водній та вітровій ерозії, зменшення ризику зсувів, селевих потоків; нематеріальні блага кліматичного характеру – очищення повітря, поглинання вуглецю, зниження температури повітря, збільшення кількості опадів; нематеріальні блага рекреаційного характеру – відпочинок населення. Така різноманітність і багатофункціональність лісових ресурсів зумовлює їх використання у різних сферах суспільних відносин – природоохоронній, господарській, фармацевтичній, зовнішньоекономічній та інших. Отже, правове регулювання використання лісових ресурсів має комплексний характер і здійснюється нормами не лише лісового та екологічного, а й цивільного, аграрного, водного законодавства та законодавства про тваринний світ, що відповідає загальнотеоретичному положенню про міжгалузевий характер регулювання складних об'єктів правовідносин.

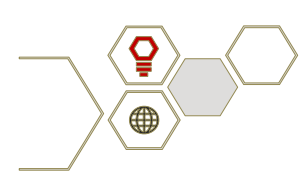
Після аналізу особливостей правового регулювання використання лісових ресурсів на рівні законів, доцільно звернутися до підзаконного рівня нормативного регулювання. Законодавче врегулювання не охоплює всієї багатоманітності відносин у сфері використання лісових ресурсів, що об'єктивно зумовлює необхідність деталізації та конкретизації правових приписів у підзаконних нормативно-правових актах. Як слушно зазначає Дмитрик О.О., «законодавець не має можливості передбачити і регламентувати всю сукупність різних залежних від умов виникнення і часу ... відносин, які цього потребують; підзаконні акти здатні значно оперативніше, ніж закони, реагувати на зміни в об'єкті правового регулювання...; спроба обійтися у правовому регулюванні без підзаконних актів спричинила б не лише надмірне навантаження на законодавчі органи і, відповідно, уповільнення темпів розробки.., а й негативно вплинула б на саму якість законів..; виконавча влада за відсутності нормотворчих повноважень

просто не зможе функціонувати» [16, с. 156]. Зазначені положення є релевантними і для сфери використання лісових ресурсів.

На рівні підзаконних актів формується процедурний механізм використання лісових ресурсів. Так, законами закріплюється можливість спеціального використання лісових ресурсів. У підзаконних нормативно-правових актах формується адміністративна процедура (рубки, санітарні заходи, дозвільні документи, контроль). Саме підзаконні акти формують процедурний механізм реалізації права на використання лісових ресурсів, визначаючи порядок здійснення рубок, проведення санітарних заходів, організації охорони та отримання дозвільних документів. Прикладом підзаконного акту, який не створює нових прав чи обов'язків у сфері використання лісових ресурсів, а лише конкретизує процедурний механізм і порядок застосування норм вищого рівня (зокрема, Лісового кодексу) є Правила поліпшення якісного складу лісів, проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. Ці Правила регламентують детальний порядок здійснення різних видів рубок лісу та пов'язаних із ними робіт, зокрема: процедуру планування і обґрунтування поліпшення якісного складу лісових насаджень; порядок проведення рубок головного користування та рубок формування та оздоровлення лісів; визначення умов і вимог щодо підготовки та здійснення робіт, пов'язаних із веденням лісового господарства; правила обліку, контролю та документації при проведенні рубок і супутніх заходів тощо.

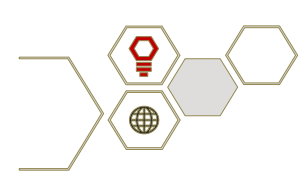
Гнучкість та адаптивність правового регулювання використання лісових ресурсів. Так, дію Постанови Кабінету Міністрів України «Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів» від 23 травня 2007 р. зупинено з 17 листопада 2023 р. до 1 червня 2027 р.. У зазначений період відбувається реалізація експериментального проекту щодо видачі деяких дозвільних документів у сфері лісового господарства

(спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі). Експериментальний проект є тимчасовим спеціальним режимом адміністративно-правового регулювання, який цифровізує процедуру отримання дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів. Йдеться не про зміну матеріальних підстав спеціального використання лісових ресурсів, а про модифікацію процедур реалізації відповідного права. Метою експериментального проекту є досягнення антикорупційного ефекту, шляхом мінімізації особистих контактів між суб'єктами господарювання та органами влади; зменшенням ризиків зловживань під час видачі лісорубних квитків і сертифікатів походження.

Отже, підзаконні акти дозволяють швидше реагувати на зміни і запити суспільства; слугують інструментом апробації нових моделей регулювання (цифровізація).

Єдність правозастосування. В юридичній літературі єдність правозастосування визначається як «єдине розуміння змісту юридичних норм усіма суб'єктами права та втілення їх у життя на всій території держави» [17, с. 161]. Підзаконні акти у сфері використання лісових ресурсів сприяють уніфікації та однаковості правозастосовної практики, зменшуючи ризики довільного тлумачення законодавчих норм. Прикладом такого акта є Санітарні правила в лісах України, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 р. № 555. Цей нормативний акт визначає єдині критерії оцінки санітарного стану лісів, порядок призначення та проведення санітарних рубок, вимоги до обстеження насаджень і прийняття відповідних рішень. Завдяки цьому рішення щодо необхідності санітарних заходів приймаються на основі однакових підходів по всій території України, що мінімізує дискреційність і запобігає неоднаковій практиці застосування законодавства. Отже, підзаконні акти виконують не лише процедурну, а й координаційну

функцію, забезпечуючи стандартизацію управлінських рішень і формування єдиної практики реалізації норм лісового законодавства.

Висновки. Правове регулювання використання лісових ресурсів характеризується виразним публічно-правовим спрямуванням, що зумовлено екологічною значущістю лісів та необхідністю забезпечення балансу приватних і суспільних інтересів. Засади використання лісових ресурсів визначаються на рівні законів, що відповідає вимогам принципу верховенства закону та забезпечує стабільність основних правил природокористування. Водночас законодавче регулювання має превентивну спрямованість, орієнтовану на запобігання деградації лісових екосистем і мінімізацію негативного впливу господарської діяльності.

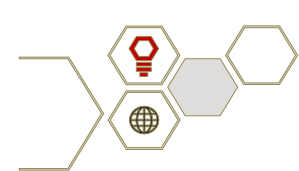
Особливістю правового регулювання у цій сфері є його комплексний характер, який проявляється у взаємодії норм лісового, екологічного, цивільного, аграрного, водного законодавства та законодавства про тваринний світ. На рівні підзаконних нормативно-правових актів формується процедурний механізм реалізації законодавчих приписів, зокрема у частині дозвільних процедур, здійснення рубок, санітарних заходів і контролю. Підзаконне регулювання забезпечує необхідну гнучкість та адаптивність правового впливу, а також сприяє єдності правозастосовної практики.

Таким чином, система правового регулювання використання лісових ресурсів є багаторівневою та функціонально диференційованою.

Список використаних джерел

1. Юшкевич Х.В. Актуальні проблеми в галузі охорони та захисту лісового фонду (адміністративно-правовий аспект). *Приватне та публічне право*. 2018. № 2. С. 113-118.

2. Юшкевич Х.В. Штраф як універсальна санкція за адміністративні правопорушення у сфері охорони та захисту лісового фонду. Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення

: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 27-28 лип. 2018 р.).
Запоріжжя : Запорізька міська громадська організація «Істина», 2018. С. 85-89.

3. Степська О.В., Заверюха М.М. Ліс як об'єкт правового регулювання в лісовому та земельному законодавстві України. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 2. С. 281-285.

4. Заверюха М.М. Правове регулювання використання та охорони лісів за лісовим та земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2017. 21 с.

5. Заверюха М.М. Правове регулювання використання та охорони лісів в Україні: монографія/ М.М. Заверюха ; НУ ОЮА. Одеса : Юридична література, 2018. 224 с.

6. Заверюха М.М. Правова охорона лісів в умовах воєнного часу. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. Вип. 3. 2022. С. 164-167.

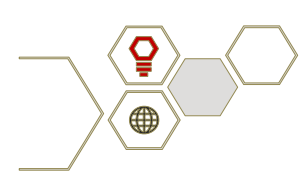
7. Комарницький В. М. Організаційно-правові питання спеціального природокористування: монографія. Луганськ: ЛДУВС, 2010. 192 с.

8. Комарницький В. М. Право спеціального природокористування: монографія. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 424 с.

9. Кобецька Н. Р. Дозвільне і договірне регулювання використання природних ресурсів в Україні: питання теорії та практики: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 271 с.

10. Ленгер Я.І. Ліси як об'єкт сучасного екологічного та кліматичного права: міжнародні стандарти, право Європейського Союзу та національна модель України. *Український політико-правовий дискурс*. 2026. № 20. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/574/471>

11. Кравчук В.М., Спесівцев Д.С., Старчук О.В. Правова доктрина сталого розвитку лісів у контексті Європейського зеленого курсу. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 18. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/506/404>

12. Кравчук В. М., Спесівцев Д. С., Старчук О.В. Екологічні аспекти ведення лісового господарства в умовах сталого розвитку. *Право та державне управління*. № 2, 2025. С. 62-68.

13. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

14. Бойчук Р.П. Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності: проблеми формування. *Право та інновації*. 2019. № 4 (28). С. 21-26.

15. Єсімов С.С. Превентивне регулювання: теоретичні аспекти. *Соціально-правові студії*. 2020. Випуск 3 (9). С. 40-47.

16. Дмитрик О.О. Співвідношення закону і підзаконних нормативно-правових актів при регулюванні фінансових відносин. *Проблеми законності*. 2014. Вип. 125. С. 152-159.

17. Борисенко М.О. Забезпечення єдності правозастосування у судовій системі: теоретичний аспект. *Право і суспільство*. 2015. №6. С. 160-165.